

En forudsætning for debatten og indsatsen er, at vi får overblik over de mekanismer, der holder kvinder ude fra beslutningerne. Handler det om praktiske forhold som mødetidspunkter, om kvindernes egne psykiske barrierer, om en herskende mandekultur eller om noget helt fjerde? Regeringen vil tage initiativ til at få samlet den eksisterende viden om køn og ledelse.

Køn og etniske minoriteter

Retten til frit at bestemme, hvordan man vil leve sit liv, gælder ikke kun for etniske danskere.

Regeringens mål om at skabe lige muligheder for kvinder og mænd omfatter også kvinder og mænd fra etniske minoriteter. Det gælder både mulighederne for selv at bestemme, hvad man vil uddanne sig til, hvor man vil bo, hvem man vil gifte sig med osv.

I nogle etniske grupper er der stadig tradition for, at forældrene bestemmer, hvem den unge skal gifte sig med – også selvom den unge er uenig i valget af ægtefælle. Tvangsægteskaber overgår både kvinder og mænd, men konsekvenserne er ofte mere vidtgående for kvinderne.

Regeringen tager afstand fra tvangsægteskaber som et overgreb på de unges personlige integritet. Vi har med stramningen af retten til familiesammenføring skabt nye redskaber til at begrænse problemet. Men lovgivning gør det ikke alene. Den skal følges op med konkrete initiativer. Der må både tænkes i forebyggelse og i støtte til de unge. Det gælder både de unge, der bliver gift mod deres vilje, og de unge, der modsætter sig et tvangsægteskab. Ligestillingsministeren vil i samarbejde med integrationsministeren iværksætte forskellige initiativer af denne art mod tvangsægteskaber.

Regeringen kan desuden garantere, at dens udlændingepakke ikke vil betyde, at familiesammenførte kvinder vil blive tvunget til at blive hos voldelige ægtemænd af frygt for at blive udvist, hvis parret bliver skilt inden 7 år. Der vil fortsat blive taget menneskelige hensyn ved administrationen af udlændingelovgivningen.

Regeringen ønsker desuden at øge etniske minoriteters tilknytning til arbejdsmarkedet. Det gælder især for kvinderne, hvoraf kun 45 procent er erhvervsaktive. Uddannelse og job er vigtige veje til integration i det danske samfund. Samtidig har samfundet brug for alles ressourcer – både i erhvervslivet og i det politiske demokrati.

Tidligere ligestillingsminister Lotte Bundsgaard oprettede i 2001 et netværk om etniske minoriteter, hvor ministeren i dialog med bl.a. forskere og repræsentanter for de etniske minoriteters organisationer drøfter spørgsmål vedrørende køn og etniske minoriteter. Den nye ligestillingsminister Henriette Kjær har ønsket at knytte netværket nærmere til sig, som led i intentionen om at styrke ministerens direkte kontakt til de grupper, der berøres af de politiske beslutninger.

Køn og sundhed

Mænds gennemsnitlige levealder er kortere end kvinders, men forskellen mindskes. Samtidig har danske mænd og kvinder en relativt høj dødelighed i sammenligning med dødeligheden i andre vestlige lande. Især blandt kvinderne er dødeligheden ikke faldet så meget gennem de sidste årtier som i andre lande. Kvinder i andre EU-lande lever længere end kvinder i Danmark.

Vi kender ikke alle forklaringerne på denne udvikling. Men en af dem kunne være, at danske kvinder har overtaget mænds livsstil og samtidig har skulle stå for størstedelen af arbejdet i hjemmet. Undersøgelser viser, at mens mænds stressniveau falder ved arbejdstidsophør, så stiger kvinders. Stress kan være farligt, det kan give ringere livskvalitet og større risiko for udvikling af alvorlige sygdomme.

Andre undersøgelser viser, at praktiserende læger generelt ikke ved nok om de forskelle, der gør sig gældende mellem de to køn, med hensyn til udvikling af sygdomme. Udover de biologiske forskelle er der også forskelle i kvinders og mænds kost- og motionsvaner og i den måde, de to køn tackler deres sygdomme.

Regeringen finder, at der er behov for øget viden om køn og sundhed, samt at den eksisterende viden på området bliver brugt bedre til bl.a. at forebygge, diagnosticere og helbrede sygdomme. Målet er en generel forbedring af sundhedstilstanden for både kvinder og mænd.

Det kønsopdelte arbejdsmarked og ligeløn

Statistikken viser, at der stadig er forskel på kvinders og mænds gennemsnitlige lønninger. Men der er mange meninger om lønforskellens størrelse og årsager. Derimod synes der at være udbredt enighed om, at der eksisterer et uacceptabelt løngab mellem kvindefag og mandefag. Lønnen ligger gennemgående højere i mandefag end i kvindefag.